

Til lovforslag nr. L 4. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 22. februar 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

(Skatteomlægninger)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af de skriftlige spørgsmål og ministerens besvarelse heraf er optrykt som bilag til denne betænkning.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Assurandør-Societetet,
Butikshandelens Fællesråd,
Danmarks Rederiforening,
Danske Investeringsforeningers Fællesrepræsentation,
Erhvervenes Skattesekretariat,
Kommunernes Landsforening,
Pensionskassen for Kvindelige Arbejdere og Specialarbejdere,
Pensionskasserådet og
Rederiforeningen af 1895.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, der bl.a. medfører, at lovforslaget deles i tre dele. Et flertal har tiltrådt delingen af lovforslaget. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslagene. Udvalget anmoder om, at de under A, B og C nævnte lovforslag efter 2. behandling henvises til fornyet behandling i udvalget.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 2 og 7-13 nævnte ændringsforslag. Ændringsforslagene nr. 3-6

indstilles til forkastelse. Mindretallet ønsker at udtale følgende:

For Socialdemokratiet er det uforståeligt, at regeringen ønsker at opretholde særregler i skattelovgivningen, som den i sit eget lovforslag argumenterer for bør ophæves, fordi de tilskynder til at flytte produktion og beskæftigelse til udlandet. Derfor vil Socialdemokratiet stemme imod ændringsforslag nr. 3-5 om at bevare udlandslempelsen til skade for dansk beskæftigelse.

Ligeledes vil Socialdemokratiet stemme imod ændringsforslag nr. 6 om at opretholde varelager nedskrivningerne, som er en særlig dansk regel indført i begyndelsen af 1940'erne med den begrundelse, at der ville være risiko for prisfald ved 2. verdenskrigs slutning.

Derimod støtter Socialdemokratiet de øvrige ændringsforslag, som opdeler lovforslaget i 3 selvstændige lovforslag, som fjerner forhøjelsen af 6 pct.-skattens bundgrænse, som fjerner den foreslåede regulering af bloktilskuddene, og som indfører en mulighed for konvertering af engangsudbetalinger med 40 pct.-afgift for små løbende pensionsudbetalinger.

Socialdemokratiet er tilhænger af lave selskabs- og virksomhedsskatteprocenter, men kræver, at de indføres i en sammenhæng, så det ikke åbner for ny skattetænkning. Derfor er det helt afgørende, at disse ændringer sker i en sammenhæng med omlægninger af skattesystemet, så asymmetrierne ikke øges, men tværtimod formindskes, hvis skattetænkning skal kunne undgås.

I det mindste må det sikres, at der sker en mere effektiv inddæmning af opsparinger i virksomhedsskatteordningen, og at der indføres en beskatning af aktieavancer, som forhindrer, at personer med magt over tingene bare kan konvertere deres personlige indkomster eller deres kapitalindkomster til en endelig beskatning på 38 pct.

Socialdemokratiet er beskæmmet over, at regeringen med vidt åbne øjne øger mulighederne for skattetækning.

Under udvalgsarbejdet har skatteministeren bekræftet, at der er åbenbare spekulationsmuligheder, som skattemyndighederne ingen mulighed har for at gribe ind over for, hvis loven vedtages med skatteministerens ændringsforslag. Endnu en gang bekræfter skatteministeren og regeringen, at den intet foretager sig for at dæmme op for højindkomstgruppers skattepekulation, men at man tværtimod fuldt bevidst lukker op for nye spekulationstilbud til disse personer.

Den form for skattelovgivning er udtryk for en skattemoral, som Socialdemokratiet på det kraftigste må tage afstand fra.

End ikke det meget beskedne lovforslag, som regeringen fremsatte den 27. december 1990 om en udvidelse af hovedaktionærbeskatningen, der indeholdt mange mangler, men som dog ville dæmme op for en del af de værste spekulationsmuligheder, har regeringen ønsket at fastholde, da Socialdemokratiet ikke længere indgik i forhandlingerne. Det lovforslag har regeringen taget tilbage for herigennem at sikre storspekulanterne den størst mulige sikkerhed for en sikker gevinst på andre skatteyderes bekostning, så Folketinget end ikke har mulighed for at tage stilling til det.

Derfor kan Socialdemokratiet også allerede nu meddele, at såfremt der ikke gives sikre tilsgagn om, at der i 1991 fremsættes forslag af regeringen om en aktieavancebeskatning for storaktionærer, vil Socialdemokratiet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling. Socialdemokratiet har fremsat beslutningsforslag nr. B 31 om ændret aktieavancebeskatning.

Opnår Socialdemokratiet tilslutning til at fjerne de forældede og skadelige regler om varrelagernedskrivninger og udlandslempelse, er Socialdemokratiet indstillet på at anvende provenuet herfra til en erhvervsfremme- og beskæftigelsesindsats. Endvidere kan et oversky-

dende provenu indgå til finansiering af en langsigtet afgiftsstrategi, som er nødvendig for at imødegå danske afgiftsproblemer i forhold til EF.

Et *andet mindretal* (Det Konservative Folkeparti, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkeparti medlemmer af udvalget) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling og kan ikke medvirke til gennemførelse af det under C nævnte lovforslag. Mindretallet kan dog stemme for ændringsforslagene nr. 2 og 7, men stemmer imod ændringsforslagene nr. 3-6 og 8-13. Mindretallet ønsker at udtale følgende:

Ad L 4 A:

Sagsmappen i L 4 er i løbet af de sidste få uger vokset i et omfang, der slår alle rekorder, og det må forventes, at ikke blot Socialistisk Folkepartis medlemmer af Folketingets Skat- teudvalg har mistet overblikket.

Samtidig er L 4 i sidste sekund af skatteministeren blevet opdelt i 3 love, hvorved den sidste rest af overblik er totalt forsvundet.

Med beklagelse konstaterer Socialistisk Folkeparti, at et flertal i udvalget finder tiden inde til at færdiggøre lovforslaget.

Socialistisk Folkeparti bestrider ikke, at det i visse tilfælde kan forekomme rimeligt at foretage de lempelser, ministeren har foreslået, men som det fremgår af svaret på spørgsmål 70, mangler der en række opstramninger. De reelle problemer er desværre ikke søgt løst, og spekulation i anparter vil fortsat kunne foregå.

Ad L 4 B:

Som det fremgår af spørgsmål 93 og svaret herpå, har Socialistisk Folkeparti vist, at man ved ændringen giver et særligt skattemæssigt incitament til at hæve opsparret overskud for herved at spare skat. Det var vel strengt taget det modsatte, regeringen hævdede at have haft til hensigt. Endelig er Socialistisk Folkeparti fundamentalt imod, at man lemper beskatningen af virksomheder yderligere, ligesom der hævet over enhver tvivl vil kunne spekuleres i skattesækningen ved f.eks. legale og illegale

Bet. o. lovf. vedr. forskellige skattelove

udskydelser af indtægter og fremskyndelse af udgifter.

Socialistisk Folkeparti kan støtte ændringsforslagene til § 1 og § 22, men stemmer imod ændringsforslagene til § 3, § 7, § 8 og § 10. Eller sagt i klar tekst: De dele af det oprindelige lovforslag, som ministeren foreslår skal udgå, er Socialistisk Folkeparti tilhænger af, men de dele, ministeren fastholder, er Socialistisk Folkeparti stort set modstander af.

Ad L 4 C:

For så vidt angår L 4 C er mangelen på overskuelighed særlig markant.

Det er bemærkelsesværdigt, at ministeren tilsyneladende slet ikke forsøger at komme den reelle skatteunddragelse til livs, som fremgår af bilag 90. Her viser det sig, at en meget lille gruppe, nemlig de 55-59-årige har mere end 1/2 af al kapitalopsparing. Socialistisk Folkeparti finder det særlig uheldigt, at man kort tid efter, at man har indskudt på kapitalpension og fået en skatterabat på tæt ved 70 pct. kan hæve pengene med en beskatning på kun 40 pct. At der foregår en reel udnyttelse af reglerne, viser talene i det optrykte svar på spørgsmål 94.

Når Socialistisk Folkeparti vælger at undlade at stemme, skyldes det således ikke, at partiet er imod de foreslåede opstramminger, men at disse er helt uoverskuelige og i øvrigt utilstrækkelige. Socialistisk Folkeparti er direkte tilfreds med, at ministeren efter vor kritik har ændret overgangsreglerne, hvorved de fleste problemer er løst.

Socialistisk Folkeparti kan stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil redegøre for sin stilling til ændringsforslagene ved 2. behandling.

Et *femte mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-7 nævnte ændringsforslag. Mindretallet vil redegøre ved 2. behandling for sin stilling til ændringsforslag nr. 8-13.

Et *sjette mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling

til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, CD og RV):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i tre lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Mindre udlejningsvirksomheder m.v.)« omfattende § 1, indledningen, nr. 1, 2 og 4, § 2 samt § 17, stk. 1 og 3.

B. »Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Skatteomlægninger)« omfattende § 1, indledningen, nr. 3 og 5, § 3, §§ 5-16, § 17, stk. 1, 2 og 5, samt §§ 18-22.

C. »Forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (Ophævelse af pensionsordninger i utide)« omfattende § 4 og § 17, stk. 1 og 4.

b

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, SF, CD og RV):

Til § 1

2) Nr. 3 udgår.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, CD og RV):

Til § 3

3) Nr. 2 udgår.

Til § 7

4) Nr. 2-4 udgår.

Til § 8

5) Nr. 2 udgår.

Til § 10

6) Paragraffen udgår.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, SF, CD og RV):

Til § 22

7) Paragraffen udgår.

c

Ændringsforslag til det under C nævnte lovforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V og RV):

Til § 4

8) Nr. 1 udgår.

9) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 29 indsættes som nye stykker:

»Stk. 3. Ved tilbagekøb af en forsikring, der er omfattet af § 2, nr. 4, eller § 7, eller ved konvertering af en pensionsordning i en pensionskasse, der er omfattet af § 2, nr. 4, eller § 7, til en engangsudbetaling, betales en afgift på 40 pct. af det udbetalte beløb, såfremt de løbende ydelser, der i henhold til pensionsaftalen ville tilkomme forsikringens ejer eller medlemmet af pensionskassen på udbetalingsstidspunktet, ikke kan overstige et grundbeløb på 5.300 kr. årligt, jf. dog stk. 4. Grundbeløbet reguleres efter personskattelovens § 20. Bestemmelsen i 1. pkt. finder kun anvendelse for pensionsordninger, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Stk. 4. Reglerne i stk. 3 finder kun anvendelse ved udbetalinger, der sker efter den forsikrede eller medlemmets fyldte 60. år, medmindre lavere aldersgrænse er godkendt af Ligningsrådet, samt ved udbetalinger, der sker efter, at den forsikrede eller medlemmet er tildelt invalidepension.«

10) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 29 indsættes som ny paragraf:

»§ 29 A. Ved udbetaling af engangsydelser fra en pensionskasse, der er omfattet af § 2, nr.

4, eller § 7, svares en afgift på 40 pct. af det udbetalte beløb, jf. dog stk. 2. Bestemmelsen i 1. pkt. finder kun anvendelse, såfremt kapitalværdien af engangsydelserne for hvert medlem ikke overstiger 10 pct. af kapitalværdien af det samlede pensionstilsagn.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 finder kun anvendelse ved udbetalinger, der sker efter medlemmets fyldte 60. år, medmindre lavere aldersgrænse er godkendt af Ligningsrådet, samt ved udbetalinger, der sker efter, at medlemmet er tildelt invalidepension. Endvidere finder stk. 1 kun anvendelse ved udbetaling af engangsydelser til medlemmer, som var medlem af den udbetalende pensionskasse den 1. marts 1991.«

11) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 48, stk. 1, 2. pkt., og § 48 A, stk. 1, 3. pkt., ændres »§ 29, stk. 2« til: »§ 29, stk. 2 og 3, eller § 29 A«, og »forsikringen« ændres til: »pensionsordningen«.

Til § 17

12) I stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 4, nr. 1-7« til: »§ 4, nr. 2, 4-5 og 7«, og efter »ophæves« indsættes: »i utide«.

13) I stk. 4, 4. pkt., ændres »1. marts 1991« til: »1. juni 1991«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved ændringsforslaget opdeles lovforslaget i 3 delforslag, således at forslaget om ændring af anpartsreglerne og forslaget om skærpet beskattning ved ophævelse af pensionsordninger i utide udskilles til særskilt behandling.

Til nr. 2

Ved ændringsforslaget bortfalder det stillede forslag om forhøjelse af bundgrænsen for 6 pct.-skatten. Det skønnede provenutab på 3,6 mia. kr. bortfalder hermed.

Til nr. 3-5

Ved ændringsforslaget under nr. 4 bortfalder det stillede forslag om ophævelse af udlandslempepelsen, således at adgangen til udlandslem-

pelse bevares. Samtidig udgår forslag til konsekvensændringer som følge af udlandslempelsens bortfald, herunder det i § 3, nr. 2, stillede forslag om fradragsret for fragtskatter.

Hermed bortfalder det skønnede merprovenu på 0,7 mia. kr.

Til nr. 6

Ved ændringsforslaget bortfalder det stillede forslag om afvikling af adgangen til varelager- nedskrivning, således at nedskrivningsadgangen bevares. Det skønnede merprovenu på ca. 1,5 mia. kr. bortfalder hermed.

Til nr. 7

Ændringsforslaget indebærer, at den tidligere foreslåede bestemmelse om regulering over bloktilskuddene for virkningerne af skatteforslagene udgår. Bestemmelsen var begrundet i, at de af regeringen den 27. december 1990 fremsatte lovforslag udgjorde en sammenhængende omlægning med finansieringselementer til provenumæssig dækning af de foreslåede skattelettelser. På baggrund af de øvrige stillede ændringsforslag finder regeringen ikke længere, at der ud fra dette hensyn er grundlag for at foretage regulering af bloktilskuddene.

Til nr. 8

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget under nr. 9, hvorefter særreglen for pensionskassernes engangsydelser udgår.

Til nr. 9-12

Provenuvirkninger af ændringsforslagene

I forhold til lovforslaget indebærer den her foreslåede skattemæssige behandling af engangsydelser som følge af konvertering af små årlige ydelser fra en pensionskasse et provenutab, idet disse ydelser fortsat beskattes med 40 pct.-afgift i stedet for at overgå til indkomstbeskatning som foreslået i det fremsatte lovforslag. Den foreslåede ligestilling af tilsvarende engangsydelser fra forsikringsordninger kan medføre en umiddelbar provenugevinst, idet konvertering til engangsydelser indebærer, at beskatningen fremrykkes om end til en lavere sats.

Den foreslåede afvikling af pensionskassernes mulighed for at konvertere til engangsydelser med 40 pct.-afgift, betinget af, at højst 10 pct. af kapitalværdien af medlemmets samlede pensionstilsagn medgår hertil, vil på langt sigt medføre en nettoprovenugevinst, idet en større del af udbetalingerne vil blive almindelig indkomstbeskattet.

Det er meget vanskeligt at vurdere størrelsen af den samlede nettoprovenuvirkning af forslaget. På længere sigt kan der i en periode blive tale om et voksende provenutab ved større udbredelse af pensionsordninger på arbejdsmarkedet.

Ad nr. 9

Efter ændringsforslaget skal der fortsat kun betales afgift af engangsudbetalinger fra pensionsordninger med løbende udbetalinger, når baggrunden for engangsudbetalingen er en konvertering af små årlige pensionsydelser. Den foreslåede regel omfatter kun situationer, hvor der er tale om en ændring af hele pensionsordningen til en engangsudbetaling.

Efter ændringsforslaget skal reglen om afgift af engangsudbetalinger kun finde anvendelse på ordninger, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, og kun såfremt engangsudbetalingen finder sted efter det fyldte 60. år eller ved invaliditet. Det svarer til pensionsbeskatningslovens almindelige regler for rettidig udbetaling fra en fradragsberettiget pensionsordning. Ved engangsudbetalinger efter død er der allerede efter de gældende regler kun afgiftspligt jf. lovens §§ 48-48 A. Da Finanstilsynet tillader beløbet reguleret efter § 20 i personskatteloven, foreslås en tilsvarende regulering af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningsloven.

En forudsætning for, at reglerne om indkomstskat og tillægsafgift ikke skal finde anvendelse på de pågældende engangsudbetalinger, er, at de løbende pensionsydelser, der konverteres, ikke overstiger et grundbeløb på 5.300 kr. årligt i 1987-niveau. Beløbet reguleres efter personskattelovens § 20 og udgør for 1991 6.100 kr.

Beløbsgrænsen svarer til den beløbsgrænse, som i praksis følges for Finanstilsynets godkendelse af de tværgående pensionskassers adgang til at konvertere små årlige pensionsydelser til en engangsudbetaling. For firmapensionskasserne fremgår grænsen af § 13 i bekendtgørelse

nr. 700 af 16. oktober 1990 om firmapensionskassers tekniske grundlag m.v.

Efter gældende regler er tilbagekøb af en forsikringsordning med løbende udbetalinger fritaget for indkomstskat, såfremt de løbende ydelser ikke kan overstige 1.200 kr. årligt.

Disse regler blev foreslået ophævet ved det fremsatte lovforslag. I stedet foreslås ved nærværende ændringsforslag, at forsikringsordninger, der er oprettet i et ansættelsesforhold, medtages under reglen om afgift af engangsudbetalinger, der skyldes en konvertering af løbende pensionsydelser på maksimalt 6.100 kr. årligt (1991-niveau).

Ad nr. 10

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslaget under nr. 9, efter hvilket den foreslåede regel om, at der skal betales en afgift på 40 pct. af engangsydelser, der udbetales af en pensionskasse, udgår.

Ved nærværende ændringsforslag foreslås indsat en overgangsregel, således at de hidtil gældende regler, dvs. 40 pct. i afgift, skal finde anvendelse ved udbetaling af engangsydelser til personer, der var medlem af den udbetalende pensionskasse den 1. marts 1991.

Ved udbetaling af engangsydelser til andre bliver det udbetalte beløb indkomstskattepligtigt.

Ad nr. 11

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget under nr. 9.

Ad nr. 12

Det foreslås, at reglerne vedrørende engangsudbetalinger som følge af en konvertering af små løbende pensionsydelser skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. § 17, stk. 1.

Til nr. 13

Det foreslås, at reglen om, at pensionskasserne skal tilbageholde 70 pct. ved ophævelse i utide, først skal have virkning for ophævelser, der finder sted den 1. juni 1991 eller senere.

Begrundelsen er, at det må anses for hensigtsmæssigt, at denne nye tilbageholdelsesregel først skal efterleves en vis tid efter vedtagelsen, således at kasserne får tid til at indrette deres administrative procedure herpå.

Pia Gjellerup (S) fmd. Klaus Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Hans Erenbjerg (S)

Stavad (S) Ove Fich (S) Jes Lunde (SF) Jens Thoft (SF) Bente Juncker (CD)

Aagaard (KF) Pernille Sams (KF) Peter Brixtofte (V) nfmd. Svend Heiselberg (V)

Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP) Elisabeth Arnold (RV) Kofod-Svendsen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål 70:

Idet der henvises til vedlagte annonce (annoncen ikke optrykt i bilag til betænkningen) fra ejendomsmæglerfa. Erhvervscenter Bruun, bedes oplyst, om det ikke netop var anpartsindgrebets formål at stoppe for sådanne udbud af anparter, hvor hvert projekt havde hver det lovbestemte maksimum af deltagere, men projekterne blev udbudt samlet. Kan sådanne fællesudbud stadig ske, hvis regeringens lovforslag L 4, § 1, der ændrer leasingindgrebet, bliver vedtaget?

Hvis det ikke er tilfældet, bedes ministeren udforme et ændringsforslag, som indeholder, at anpartsprojekter med 10 eller mindre antal deltagere bliver omfattet af anpartsindgrebet, hvis de udbydes til salg sammen med andre tilsvarende projekter.

Svar:

Lovforslagets § 1, nr. 1, der ændrer bl.a. personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 12, omfatter udlejningsvirksomheder med 1-10 passive ejere, når formidling eller administration af udlejningen varetages af en anden virksomhed og udgør en del af en fælles udlejning for flere end 10 personer.

10 personer, der i fællesskab ejer og udlejer en afskrivningsberettiget ejendom, bliver således omfattet af lovforslaget, når formidlingen eller administrationen varetages af en virksomhed, der samtidig varetager formidling eller administration af udlejningen af en tilsvarende ejendom ejet af 10 andre personer. Når projekter udbydes samlet til salg og vilkårene for udlejningen af ejendommene er ensartede i de pågældende projekter, vil der efter lovforslaget foreligge fælles udlejning for flere end 10 personer.

Efter gældende regler vil en ejendomsmægler, der formidler salg af afskrivningsberettigede ejendomme, blive anset for en virksomhed, der formidler udlejning, når der i tilknytning til

investorenes køb af ejendommen indgås en lejeaftale, hvis virkning er afhængig af dette køb.

Anpartsinvestorerne bliver derimod ikke omfattet af anpartsreglerne, når en ejendomsmægler kun formidler salget af ejendommen og investorerne selv finder lejere til ejendommen og endvidere selv varetager administrationen af udlejningen.

Det foreliggende lovforslag ændrer ikke herpå i forhold til gældende regler. På denne baggrund finder jeg ikke behov for en ændring af forslaget.

Spørgsmål 59:

Der ønskes en nærmere redegørelse for, hvorfor regeringen har trukket forslaget om at udvide hovedaktionærkredsen og forhøje beskatningsprocenten i aktieavancebeskatningsloven, når spændet mellem selskabsskatten og person- og kapitalafkastbeskatningen forøges med øgede spekulationsmuligheder til følge.

Svar:

Lovforslaget om ændring af hovedaktionærbeskatningen blev oprindeligt fremsat som led i en justering af regeringens marginalskattepakke i forbindelse med skatteforhandlingerne i efteråret 1990. Da det har vist sig ikke at være muligt at gennemføre skattelettelserne på personlig indkomst og kapitalindkomst, har regeringen fundet det naturligt også at lade forslaget om en skærpelse af hovedaktionærbeskatningen bortfalde.

Spørgsmål 60:

Ministeren bedes kommentere, om følgende eksempel er mulig med det spænd, der opstår mellem selskabsskatteprocenten og personbeskatningen:

Forudsætninger:

Et revisoraktieselskab med 5 deltagere, som hver ejer 20 pct. af aktiekapitalen.

Selskabsskat 38 pct.

Skat af personlig indkomst på øverste trin svarende til det kommunale gennemsnit inkl. kirkeskat 68,7 pct.

De 5 revisorer, der er »ansat« i selskabet, bevilger sig selv en årlig løn på 230.000 kr.

Såfremt der havde været tale om et ansættelsesforhold imellem uafhængige parter ville årslønnen have været ca. 600.000 kr.

Parterne vælger i stedet at likvidere selskabet hvert 3. år og udtage den manglende løn som et skattefrit likvidationsprovenu. Det forudsættes, at likvidationsprovenuet svarer til den årlige lønbesparelse på 370.000 kr. pr. revisor.

Eksempel:

Sparet løn for selskabet pr. revisor i 3 år 370.000 kr. × 3	1.110.000 kr.
Skat heraf (38 pct. af 1.110.000 kr.)	421.800 kr.
Beskatning som personlig indkomst hos revisorer 68,7 pct. af 1.110.000 kr.	762.570 kr.
Skattebesparelse (762.570 kr. - 421.800 kr.)	340.770 kr.
De 5 revisorerers samlede skattebesparelse	1.703.890 kr.
Den årlige skattebesparelse for hver revisor	113.590 kr.

Svar:

Adgangen til ligningsmæssigt at tilsidesætte en konstruktion, hvor en aktionær arbejder gratis eller for et unormalt vederlag for sit sel-

skab, afhænger af konkrete omstændigheder. Der skal være tale om, at aktionærens personlige erhvervsevne er afgørende for indkomstens erhvervelse, at aktionæren reelt over for kundekredsen er den forpligtede med hensyn til indtæsten, og at den i selskabet for erhvervsudøvelsen nødvendige kapital er minimal, således at selskabsformen må anses for valgt udelukkende for at undgå personbeskatning af indkomsten. Der kan således ikke anføres et generelt kriterium for, hvornår et vederlag må anses for at være for lavt, idet det bl.a. vil afhænge af den pågældendes branche og fagområde.

Jeg skal tilføje, at regeringen – ud over en nedsættelse af erhvervsskatterne – meget gerne havde set en sænkning af marginalskatten af personlig indkomst. En sådan sænkning ville have gjort spændet i den i spørgsmålet nævnte konstruktion mindre, end det er efter de gældende regler.

Spørgsmål 94:

I fortsættelse af ministerens svar på spørgsmål 46, jf. bilag 26:

Omfanget af indbetalinger på kapitalpensionskonti for 55–59-årige bedes oplyst.

Svar:

De ønskede oplysninger fremgår af nedenstående oversigt, der viser de samlede indbetalinger til privattegnede kapitalpensionsordninger i indkomstårene 1988 og 1989 og den andel deraf, som hidrører fra skatteydere i alderen 55–59 år.

Privattegnede kapitalpensionsordninger i årene 1988 og 1989

	Alle skatteydere		Skatteydere i alderen 55–59 år	
	Antal ordn.	Beløb i mio. kr.	Antal ordn.	Beløb i mio. kr.
1988	590.000	4.885	74.000	1.000
1989	707.000	6.480	87.000	1.270

Spørgsmål 101:

Ad L 4, bilag 65, spørgsmål 60. Skal ministerens svar forstås således, at i det konkrete tilfælde ville det være særdeles lidet sandsynligt, at der vil blive statueret omgåelse, således at ministerens svar skal forstås som en bekræftelse af, at eksemplet er realistisk og skatteomgåelsen således mulig?

Kan ministeren bekræfte, at han er gjort bekendt med tilsvarende eksempler, der *ikke* er blevet tilsidesat eller forsøgt tilsidesat?

Spørgsmål 105:

Ad svar på spørgsmål 60, jf. bilag 65. Betyder ministerens svar, at ligningsmyndighederne vil underkende en hovedaktionær, der oppebærer en løn på 200.000 kr. med henvisning til, at lønnen er for lav? Kan ministeren henvise til eksempler fra det virkelige liv, hvor der er sket en underkendelse i et sådant tilfælde?

Svar:

De gældende regler om tilfælde, hvor der kan være tale om, at en hovedaktionær efter aftale med selskabet har fastsat et arbejdsvederlag, der er lavt i forhold til normal aflønning, fremgår af Statens Ligningsdirektorats cirkulære nr. 437 af 5. november 1975 om fikseret vederlag. Cirkulæret vedlægges til orientering.

Det fremgår heraf, at ligningsmyndighederne i almindelighed må acceptere det af parterne fastsatte arbejdsvederlag, selv om det er lavt i forhold til normal aflønning.

Det kan dog ikke udelukkes, at der i visse særlige tilfælde kan ske tilsidesættelse. Ved vurderingen heraf ses der på forskellige faktorer, således som jeg har beskrevet i mit svar på spørgsmål 60.

Jeg må herefter anse det for lidet sandsynligt, at ligningsmyndighederne vil tilsidesætte den konstruktion, der er beskrevet i spørgsmål 60.

For så vidt angår sidste halvdel af spørgsmål 101 kan jeg oplyse, at jeg ikke er bekendt med konkrete tilfælde som det i spørgsmål 60 nævnte, der ikke er tilsidesat eller forsøgt tilsidesat med den begrundelse, at der forelå fikseret vederlag.

Bilag til svar på spørgsmål 105

Meddelelser fra Statens Ligningsdirektorat og Ligningsrådet 1976 s. 284 f

Hovedaktionær/-anpartshaver – fikseret vederlag

Hvor en aktionær eller anpartshaver kontrollerer et selskab og selv arbejder i det, må ligningsmyndighederne i almindelighed acceptere det af parterne fastsatte arbejdsvederlag, selv om det er lavt i forhold til normal aflønning.

Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme visse særlige tilfælde, hvor der vil være grundlag for at indkomstbeskatte en hovedaktionær/-anpartshaver af et større arbejdsvederlag end det, han faktisk har modtaget, eller som han efter aftale med selskabet har haft krav på. Sådanne særlige tilfælde vil imidlertid kun foreligge, *hvor* hovedaktionærens/-anpartshaverens personlige erhvervssevne er afgørende for indkomstens erhvervelse, *hvor* han reelt over for kundekredsen er den forpligtede med hensyn til indsatsen, og *hvor* den i selskabet for erhvervsudøvelsen nødvendige kapital er minimal, således at selskabsformen må anses for

valgt udelukkende med henblik på at undgå personbeskatning af indkomsten.

Her kan der blive tale om at overføre et yderligere beløb til beskatning som arbejdsvederlag hos aktionæren/anpartshaveren, så vederlaget svarer til den betaling, det måtte anses for muligt at opnå i et almindeligt arbejdsforhold af tilsvarende art og omfang.

Selskabets skattepligtige indkomst nedsættes i så fald med det samme beløb, som er tillagt personens skattepligtige indkomst som yderligere arbejdsvederlag, idet det forudsættes, at beløbet udbetales til eller godskrives aktionæren i tilknytning til den stedfundne beskatning.

For at sikre, at sådanne sager kun rejses, når betingelserne herfor er til stede, skal disse sager indberettes til Statsskattedirektorat.

Tilsvarende regler gælder ved lave rente- eller lejeindtægter.

Det anførte medfører ingen ændring i reglen om, at beskatningen ved salg af aktiver til un-

derpris til et af sælgeren domineret selskab skal ske på grundlag af aktivets værdi i handel og vandel.

Spørgsmål 93:

I fortsættelse af ministerens svar på spørgsmål 33, jf. bilag 22:

Er det korrekt forstået af svaret, at det i en række tilfælde kan betale sig for skatteydere at hæve indestående overskud, beskattet med 50 pct. virksomhedsskat, og indskyde det tilsvarende beløb året efter, hvor virksomhedsindkomsten beskattes med kun 38 pct.?

Der bedes udarbejdet eksempler på, at dette er tilfældet.

Der bedes foretaget beregninger af skatten i et eksempel svarende til det oprindelige eksempel, men hvor bundfradragene udnyttes alle årene, f.eks.:

Skatteyder har pr. 1. januar en opsparingskonto på 200.000 kr. Det skattemæssige overskud er i 1991, 1992 og 1993: 700.000 kr. pr. år, heraf kapitalafkast 100.000 kr.

Eksempel 1: Der hæves hvert af årene 650.000 kr. inkl. hævning til skat. Det resterende beløb indestår.

Eksempel 2: Der hæves i 1991: 850.000 kr., i 1992: 450.000 kr. og i 1993: 650.000 kr.

Svar:

Eksempler vedrørende første halvdel af spørgsmålet er anført i bilag 1. Skatten er beregnet for en enlig skatteyder i en gennemsnitskommune.

Forinden eksemplerne kommenteres, skal bemærkes, at erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningen, normalt kan opnå den laveste løbende skat (indkomstskat og virksomhedsskat) ved at opspare hele virksomhedsoverskuddet. Opsparing af hele virksomhedsoverskuddet indebærer dog, at det ikke kan anvendes til finansiering af løbende forbrug.

Hvis skatteyderen ikke kan finansiere det løbende forbrug på anden måde, er det nødvendigt at trække midler ud af virksomheden. Normalt vil et sådant udtræk ske af det løbende

overskud med personlig beskatning af udtrækket.

Ved sænkning af virksomhedsskattesatsen fra 50 pct. til 38 pct. kan der være mulighed for at opnå en besparelse på den løbende skattebetaling ved at hæve gammel virksomhedsopsparing, der er acontobeskattet med 50 pct., og i de følgende år foretage en større ny opsparing til 38 pct. acontoskat frem for et løbende konstant udtræk. Til gengæld bliver den latente skat på det opsparede overskud (efter fradrag af aconto virksomhedsskat) tilsvarende højere. Eksempler herpå er vist i *bilag 1* for årene 1991-93.

De to eksempler (eksempel A og B) er udformet således, at såvel de samlede hævninger før skat over de 3 år som virksomhedsopsparingen før skat ultimo 1993 er ens i de to eksempler. Herved bliver eksemplerne umiddelbart sammenlignelige og resulterer begge i samme disponible indkomst for den erhvervsdrivende over de 3 år under et. Den disponible indkomst er opgjort som hævet beløb til personlig beskatning med fradrag af skatten heraf.

I eksempel A belyses situationen med konstant løbende udtræk, mens eksempel B viser virkningen af at hæve gammel virksomhedsopsparing og i de følgende år foretage en større opsparing til 38 pct. acontoskat.

I eksempel A hæves der hvert af årene 650.000 kr. inkl. hævning til virksomhedsskat. Det resterende beløb indestår.

I eksempel B hæves i 1991 gammel virksomhedsopsparing, medens hævningerne i 1992 og 1993 kan rummes i virksomhedsoverskuddene.

I begge eksempler er det forudsat, at den erhvervsdrivende pr. 1. januar 1991 har opsparat 400.000 kr. inkl. 50 pct. virksomhedsskat. Det skattemæssige overskud er i 1991, 1992 og 1993 700.000 kr. pr. år, heraf kapitalafkast 100.000 kr.

Resultaterne er vist i nedenstående oversigt for årene 1991-93.

	Eks. A (Konstant udtræk)	Eks. B (Hævning af gam- mel opsparing)
	— kr. —	
Løbende skattebetaling (ekskl. skatteværdi af personfradrag)	1.227.284	1.191.284
Latent skat på opsøret overskud ultimo 1993	149.074	185.074
Skat i alt 1991-93	1.376.358	1.376.358
Disponibel indkomst 1991-93	722.717	722.717

Den løbende skat er 36.000 kr. mindre i eksempel B, hvor den gamle opsparing hæves. Til gengæld er den latente skat 36.000 kr. større, således at der ikke er nogen forskel på den samlede skat inkl. latent skat i de to eksempler. Den større latente skat indebærer dog en rentegevinst for den erhvervsdrivende.

Det er forudsat, at virksomhedsopsparing ved hævningen skal beskattes med 68,7 pct. med fradrag af acontoskatten på 50 pct./38 pct.

For at opnå en lavere løbende skattebetaling skal den erhvervsdrivende betale den latente skat, der hviler på den gamle virksomhedsopsparing, hvilket isoleret set indebærer en fremrykning af skattebetalingen og stiller likviditetskrav.

Herudover må det indgå i den erhvervsdrivendes overvejelser, om virksomheden i de kommende år kan give et tilstrækkeligt overskud til ny opsparing, eller om der er risiko for, at virksomheden vil give underskud. I sådanne tilfælde vil det ikke være fordelagtigt at hæve gammelt overskud. F.eks. må et fremtidigt underskud fremføres, hvis det opsørede overskud er hævet.

Med hensyn til eksemplerne i *spørgsmål 33* (L 4 - bilag 22) skal bemærkes, at disse eksempler viste, at den løbende skattebetaling blev mindst i situationen med konstant løbende hævning af virksomhedsoverskud.

Når dette resultat fremkom, så skyldtes det, at den samlede hævning i disse eksempler efter spørgsmålets forudsætninger ikke var den samme over de 3 år. I eksemplet med konstant, løbende hævning (eksempel 1) var de hævdede be-

løb mindre end i de to andre eksempler med hævning af gammel opsparing.

Det mindre udtræk i eksempel 1 i spørgsmål 33 medførte, at det opsørede overskud blev større, og da beskatningen af opsøret overskud er mindre end beskatningen af udtræk, fremkom den laveste løbende skat i disse eksempler ved det mindste udtræk. De 3 eksempler gav således ikke samme disponible indkomst til den erhvervsdrivende over de 3 år, og eksemplerne kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes.

I *bilag 2 og 3* er de to ønskede eksempler (eksempel 1 og eksempel 2) i anden halvdel af spørgsmålet vist.

Eksemplerne er karakteriseret ved, at der i eksempel 1 hæves et konstant beløb på 650.000 kr. årligt af virksomhedsoverskuddet, medens hævningerne i eksempel 2 har en anden tidsprofil, idet der i 1991 også hæves gammel opsparing. Eksempel 1 er identisk med eksempel A, jf. foran.

Den højeste løbende skattebetaling fremkommer i eksempel 1 med konstant udtræk fra virksomheden.

Heller ikke disse to eksempler kan umiddelbart sammenlignes, da de forudsatte udtræk er forskellige. Det opsørede overskud inkl. virksomhedsskat udgør i eksempel 1 ca. 640.000 kr. ultimo 1993, mens det i eksempel 2 udgør ca. 735.000 kr. De disponible indkomster set over de 3 år bliver derved også forskellige. Hertil kommer, at bundfradraget ved 12 pct.-skatten ikke udnyttes fuldt ud i 1992 i eksempel 2, hvor den personlige indkomst er knap 197.000 kr.

Bilag 1

Eksempel A

	1991	1992	1993	I alt
		— kr. —		
<i>Statusposter primo:</i>				
Opsparet overskud inkl. 50 pct.s virksomhedsskat	400.000	400.000	400.000	—
Opsparet overskud inkl. 38 pct.s virksomhedsskat	0	80.645	161.290	—
<i>Årets bevægelser:</i>				
Virksomhedsoverskud	700.000	700.000	700.000	2.100.000
Årets hævninger	619.355	619.355	619.355	1.858.065
heraf fra årets overskud	619.355	619.355	619.355	1.858.065
heraf fra gl. virksomhedsopsparing	0	0	0	0
heraf fra ny virksomhedsopsparing	0	0	0	0
Virksomhedsskat af hævet virksomhedsopsparing	0	0	0	0
Overførsler i alt	619.355	619.355	619.355	1.858.065
heraf personlig indkomst	519.355	519.355	519.355	1.558.065
heraf kapitalindkomst	100.000	100.000	100.000	300.000
Virksomhedsopsparing inkl. virksomhedsskat .	80.645	80.645	80.645	241.935
<i>Statusposter ultimo:</i>				
Opsparet overskud inkl. 50 pct.s virksomhedsskat	400.000	400.000	400.000	—
Opsparet overskud inkl. 38 pct.s virksomhedsskat	80.645	161.290	241.935	—
<i>Skatteopgørelse:</i>				
Virksomhedsskat 50 pct.	0	0	0	0
Virksomhedsskat 38 pct.	30.645	30.645	30.645	91.935
Skat af hævet overskud ekskl. skatteværdi af personfradrag	378.609	378.369	378.369	1.135.348
Løbende skattebetaling i alt	409.255	409.015	409.015	1.227.284
Latent skat på opsparret overskud ultimo 1993 .	0	0	149.074	149.074
Skat i alt	409.255	409.015	558.089	1.376.358
Disponibel indkomst	240.746	240.986	240.986	722.717

Anmærkning: Spørgsmålets forudsætning om et opsparret overskud på 200.000 kr. er opfattet som opsparing efter fradrag af virksomhedsskat.

Den latente skat er beregnet under forudsætning af 68,7 pct.s beskatning ved hævning af opsparret overskud. Bundgrænsen for 6 pct.-skatten forhøjes med 4.000 kr. fra 1991 til 1992, således at skatten falder med 240 kr.